

‘Ο κ. ΔΡΑΓΟΓΙΜΗΣ ἀνερχόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὸ βῆμα λέγει ὅτι πρεσβεύει διὰ τὴν ἔθνους γλῶσσαν ἔχει καθήκον τὸ Ἐθνος νὰ διατηρῇ. Ἀναγινώσκει στίχους τοῦ Σπένσερ, κατὰ τοὺς ἀποίους ή γλῶσσα λαῖς τινος ἀποτελεῖ μέρος τῆς κληρονομίας τῆς καταλεγμένης εἰς αὐτὴν ὑπὲ τῶν προγόνων του. Η γλῶσσα, λέγει, ή ιδική μας ή καθαρεύουσα ἐκληροδοτήθη καὶ εἰς ἡμᾶς διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ διετηρήθη. Προστίνει ἐν τέλει ὅπως ή περὶ δημοσίων ἵπαλλήλων διάταξις προστεθῇ εἰς τὸ ίσον δέξιον καὶ φημισθῇ μετ’ αὐτοῦ ἀπόψε.

‘Ο κ. ΗΡΩΑΝΤΙΠΟΥΡΓΟΣ διαφωνῶν δίδει ἐξηγήσεις τινάς.

‘Ο κ. ΗΩΗ ἀνερχόμενος εἰς τὸ βῆμα ὑδρίζει, ὑδρίζει, ὑδρίζει, δινειρεύεται, δημοσιεύει καὶ ἔπειτα κατεβαίνει.

‘Ο κ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ κηρύσσει μετὰ ταῦτα τὴν συνήγορην περαιωμένην.

‘Η Βουλὴ δὲ ἀναστάσεως δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ηρωαντίποργον περὶ ἀμεταχρέστου τῶν ἕπεων Γραφῶν, καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ κ. Ηρωαντίποργον καὶ τὴν τοῦ κ. Γαλανοῦ.

‘Ἔγραψεται μετὰ ταῦτα ἡ πρότασις διὰ τῆς ἐποίας προστίθεται εἰς τὸ ίσον δέξιον τοῦ Συντάγματος ἐδάφιον ἔχον οὕτω :

‘Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὄποιαν συντάσσονται τὸ Πολίτευμα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας τὰ κείμενα. Πλέον πρὸς παραφορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

‘Ἐπίσης προσετέθη τελευταῖον ἐδέξιον εἰς τὸ ίσον δέξιον τοῦ Συντάγματος ἔχον ὡς ἔντις :

‘Τὸ κείμενον τῶν Ἀγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ή εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσιν τούτου ἀνει τῆς προτηρούμενης ἐγκρίσεως τῆς ἐν Κινησταντινούπολει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

‘Δεῖται ἀκολούθως ή συνεδρίασις τὴν 3ην περινήν ὥραν.

Χαῖρε γλυκίων μέλιτος, χαῖρε γλωσσῶν ἡ πρώτη, χαῖρε ποὺ ἔπαλάδιανες τὸν μπάρμπα Μιστριώτη, ἡ χαῖρε ποὺ παίρνεις γιατρικά γιὰ νὰ σταθεῖς στὰ πόδια;

χαῖρε ποὺ συγκατατιθμεῖς στοὺς ὀπαδούς σου βίστα. Χαῖρε ποὺ μέτων σοὺ σαφοὶ οἱ ἀσσοφοὶ φανταζούν, χαῖρε ποὺ σ' ἄγαπουν γι' αὐτὸν καὶ σὲ καλεκιττάζον. Χαῖρε τῆς στενοκεφχλίδας ἡ κήρινας Μεσσίας, χαῖρε ἡ ἀνεξάντλητος πηγὴ Φευδοσφίας.

Χαῖρε δασκαλῶν πρόμησις, χαῖρε λαοῖς φενίκι, γιλός ποὺ κάνεις κόθαρνο κι αὐτὸν τὸ Νιτζηδάκι.

ΒΛΕΠΩΝ ὁ μέγας ποιητής Βι. Στ. Χατζῆ, Βασίλειος ἐξ Ἱέρας ἥλιος

τὰς τάσεις τὰς μαλλιαρικὰς τὰς τόπου ἀκολάστους, ἐφαλεν ἀλληλούχα, τιμῶν τοὺς ἀμαλλιάστους.

ΓΝΩΣΙΝ λαβὼν ὁ Βουτηρεύς, τούπικην Κενολόγος, ἐκπρεπῆς κ' εὐρύτατος σεμνοτυφίας μπόγος, ὃς κινδυνεύων ναυαγὸς μετὰ φωνῆς Ηρηγούσης εἶπε πρὸς δέξιον ἔσυτον καὶ τῆς καθαρευόσηρε.

Χαῖρε φρικώδεις φάντασμα, βρακάλιμένο ἀπὸ τοὺς τάφους χαῖρε ποὺ σοὺ τρυπήσανε σκουλήκια τοὺς κροτάφους. Χαῖρε νεκρῶν ἐμοίωμα, θεόσιντην λαμπάδα, χαῖρε ποὺ δὲ μὲς ἀγριστεῖς στὰ κόκκαλα ἱκμάδα. Χαῖρε ποὺ φεύγεις τὴν ζωὴν καὶ τὴν καλεῖς χυδαία, χαῖρε ποὺ δὲ σὲ δέχεται μήτ' ἡ ζωὴ παρέα. Χαῖρε ποὺ δπου πάτησες ἀφήκες γιὰ σημάδια κακήν θανάτου μυρωδικὴ κι ἀφώτιστα σκοτέδια. Χαῖρε σιτίλιας στράγγισμα, πιαδί τῆς ἀμυγτίας, χαῖρε πικρὲ κι ἀνώργελε κιρρήτε τεμβωριγίας.

ΔΙΓΝΑΜΙΣ ἐπεσκίασε κατέπιν τὴν «Πατρίδα» ποὺ εἰν’ διὰ μόνη ἐγγράμματος στὴν Πόλη ἐφημέριζε.

ΕΧΩΝ δὲ οἱ Ηάνος ἔταιμα στὴν τσέπη τὰ πατλάκια, οὐκ ἔχων δέ, ὡς λέγουσι, καὶ πέντε παραδάκια, λόγους ἀράδιαστε κενούς μετὰ σπουδῆς μεγάλης, δημηνῶν τὴν καθαρεύουσα ὡς σαρδελλῶν μπακάλης.

Χαῖρε ἀρχαίον λέξιον καὶ φραγκιστιῶν πιλάσι, χαῖρε ποὺ εἰσ’ Ἑλληνικὴ δσο εἰμ’ ἐγὼ χρυσάφι.

Χαῖρε Κινέζων θνειόσιν καὶ Καννιδάλων πόσιες χρίσε τῆς πάλαι γλώσσης μας ἐκεί ὑευδής καὶ νόσιε. Χαῖρε ποὺ δὲ σὲ μίλησε σ’ αὐτὴν ἐδῶ τὴ σφειρά Τὸ γιό τῆς νανουριζούσας καρυπά ποτὲ μητέρα. Χαῖρε σημείων σήμπλεγμα ἱερογλυφικῶν, χαῖρε ἐν μέσῳ τῶν γλωσσῶν τέφας μοναδικόν.

Χαῖρε ποὺ μὲς κατίγνησες πρὸς τὴν θλίθειαν ζένοντας, χαῖρε βλακώδες κι εἰδεχθὲς παρούσιον τοῦ Γένους.

ΖΑΛΗ σχεθεῖσα νευρικὴ «Ἀμάθεια» ή πάνυ, ἀφήκε τὴν ψαλλήσα τῆς λιγάνιον ἀνασάνη.

ΗΚΟΓΣΩΘΗ δὲ λαλέσσα ὡς ἐν γριπώδει βύθει καὶ εἰς ὑδρεολόγιον ἡ γλῶσσα τῆς ἐλύθη.

Χαῖρε τὸ στρεβλωτήριον τῶν παιδικῶν πνευμάτων, χαῖρε ποὺ κάλις μαθητῆς σ’ ἀναπολεῖ φρυάττων.

Χαῖρε ποὺ τὰ Ρωμιόπουλα σειρά τ’ ἀποδλακώνεις, χαῖρε ποὺ σὲ σπουδάζουνε ἐν στεναγμοῖς καὶ πόνοις.

Χαῖρε ποὺ τὰ χρονάκια τους τὰ χάνουν ἐνα ἔνα,

ΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑΣ

‘Ο «Μιτιληνίος», ή ἔξεπνη πατριωτικὴ ἐφημερίδα τῆς Μιτιληνῆς, πολὺ ποὺ ἔξεπνη ἀπὸ τὸ «Ρωμιό» τῆς Αθήνας, διμιστερεῖτε σὲ διὸ οὐ μόλις τοι (12 καὶ ίτη τοῦ Φεβρουάριο) τοὺς ἀκύλοιθους «Χαιρετισμοὺς» τῆς . . . Ηλιογέννητης Καθαρεύουσας :

Χαιρετισμοὶ καθαρικοὶ
μὲ τάξη ἀλφαριθμητικῆ.

ΑΓΓΕΛΟΣ γαλοπόρεστωπος, τενεκεδοντυμένος, οἱ «Ταχυδρόμος ὡρηγῆς μὲ Δόν Κιγώτου μένος, σχιων βρέλλα ἀμφ’ ὥμοισι. κ’ ἐν πέντε ἀποθήκαις, ποὺ λὲν πᾶς τοῦ τὰ χάριτεν εἰς Παργασσοὶ κ’ αἱ

[Πηγή]

νὰ τὰ ξεκάνῃ ἐπιθυμῶν στοὺς χήνας χίλια χίλια, νὰ φάνε κ’ οἱ συντάκται τους, νὰ φάγῃ κ’ η φαμίλια. Διὸ ἔστως καὶ ἔστηκάς ὡς τίγρις ἐνεδρεύουσα, τέτοια περίπου ἐφαλλε ὑμνῶν τὴν καθαρεύουσα :

καὶ δὲν μποροῦν νὰ μάθουνε πῶς πιάνουν τὴν πέννα.

Χαῖρε τραχύτιματα τρελλῶν στάξ γλώσσας μας δω-
[ροῦσα,

χαῖρε θεμάτων γλωσσικῶν τὰ φύλλα μας πληροῦσα.

Χαῖρε παιδιῶν βρυκόλακα, χαῖρε πατέρων δώμονυ, χαῖρε ποὺ σοῦ τιμιάζουν γούλια καὶ σαπιολέμονι.

ΘΕΟΔΡΟΜΟΥΝΤΑ τέρατα ὄρῶν ἐ «Ἀρμονίων»
κ' ὑπὸ πνευμάτων γλωσσικῶν πυρέσσων καὶ μεθύων,
ΙΑΩΝ δὲ καὶ δεισάμενος τῶν ἐναντίων τὴν ὄρμη
ὅταν νικήσουν μίᾳ φερὰ νὰ μή τοῦ πάρουν τὰ φωμί,
ἐτένιες στὴ λίρα του σαχλαμαρίες μπόλικες,
ὅμνον τὴν καθαρεύουσα μὲ δοξαρίες μαργιόλικες.

Χαῖρε τῶν στείρων καὶ κενῶν τὸ τιμαλφὲς τὸ κτῆμα,
χαῖρ' αἰσθημάτων κ' ἵδεων τὸ βραχθρῶδες μνῆμα.
Χαῖρε φονιὰ τῆς ἔμφροφῆς καὶ τῆς ἀλήθειας σφάχτη,
χαῖρε τοῦ ἥλιου μπέδισμα, χαῖρε τοῦ σκέτους κράχτη.
Χαῖρε πρὸς πᾶσαν ποιησιν μορφάζον μορμολύκειον,
χαῖρε κακὸν συνώνυμον μὲ τοῦ Χατζῆ τὸ λύκειον.
Χαῖρε ποὺ ἔθανάτωσες τοὺς ἕραστάς σου δλους
καὶ τὸ ὅγορά των ἔστειλες πεσκέας στοὺς διαδλους.
Χαῖρε ή διαζειζασα ἐν ἀνεπιγνωσίᾳ
κι αὐτὸν τὸ Βερναρδάκη μας ἀπ' τὴν Ἀθανασία.

ΚΗΡΥΚΕΣ θεοπάλαβαι ὡς ἐ Πινάς καὶ ἄλλοι,
ῶν τινων κέρη βλαχικὴ στολίζει τὸ κεφάλι
τὸ ἄλλως κλούδιο κι ἀδειανὸς κι ἀερογεμισμένο
ΔΑΜΨΑΝΤΕΣ ἀνευράγαζον ἐν ἄσματι κ' ἐν αἴνῳ:

Χαῖρε κενὸν θησαύρισμα ρημάτων κενολόγων,
χαῖρε πτίγκων ἔρειςμα καὶ σέμνωμα ἀλέγων.
Χαῖρε ἀνόρθωσις βλακῶν, χαῖρε νερέλη μαύρη,
χαῖρε ποὺ φῶς στὰ μάτια σου κανεὶς ποτὲ δὲ θαύρη.
Χαῖρε ἀναθυμίκιοις σκωληκοσβέρωτων τάφων,
χαῖρε παλάτιον δομῶν κι' ἀγηιῶν ἀγράφων.
Χαῖρε τὸ συμπροσύνημα εἰδῶλων καὶ προλήψεων
χαῖρε τὸ περικάλυμμα πνευματικῶν ἐλλείψεων.
Χαῖρε ποὺ καὶ δὲ Ληλαδής, δὲ νοῦν ἔχων Θερσίτου,
ποὺ μέσον ἀναστήθηκε καὶ βγαίξει τὸ φωμί του.

ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ Μιστριώνος
τοῦ παρόντος αἰόνος
ἐνδέξει ἀπαταιόνος
πλήξαι τοὺς ἐναντίους βαθύνως . . . .
μὲ σθένας ἔκραξε πολὺ :
— "Οστις τὸ Ἐθνος του φίλει
δεῦτε ἐπίσω μου ἐλλεῖν μὲ ἔνιλα καὶ σανίδες,
νὰ σπάσουμε τῶν μαλλιαρῶν τὶς πρέστυχες παγίδες.
Κ' ἐμπρὸς ἐκείνος τράβηξε κι ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν
πίσω του, κι ἀγνωστον γιατὶ τὰς μίτιας των βρα-
[στοῦσαν.

ΝΕΑΝ τῆς γλώττης ἔδειξε σανιδοφέρον φάσιν
καὶ πρὸς παλίμπαιδος μωροῦ κρονοληρας τάσιν
καὶ πομπωδῶς τὴν ὁμιά του δεικνύων, συνεζήτει,
καὶ τὴν τρισμακάριες ποὺ δὲν τὴ λέγαν μίτη,
τῶν δὲ θινοκτόνων τὰς πλοκάς μιστριωδῶς ἐνόρησε
καὶ πρὸς τὴν καθαρεύουσαν ὑφούμενος ἔβόησε.

Χαῖρε ποὺ ἄνθος ζωντανὸς δὲ σὲ κοσμεῖ κανένα,

χαῖρε ποὺ ρούχα σ' ἔντυσαν ἀπ' ταῦς νεκροὺς κλεμένα.
Χαῖρε τὸ συιδύτρο τ' ἔζω ποὺ τύλιξαν μὲ χράμια,
καὶ τόδεσκαν, γιὰ νὰ σταθῇ, μὲ τὰ ἔερά καλάμια.
Χαῖρε κατακητήριον διδάτων λιμναζόντων,
χαῖρε τὸ ἐνδιάλιγμα ὃστων εὐρωτιώντων.
Χαῖρε ποὺ στέμμα σ' ἔβαλαν στὸ Ἐθνος τὸ ἀπόνγρον
χαῖρε τὸ Δανκιχωτικὸν ἐμοῦ καὶ ἄλλων ὅνειρον.

ΣΕΝΟΝ ἀνατριχίσμα ἡσθάνθη ἐνδομύχιος
ὁ Μιχαήλιος κλεινὸς καὶ μέγας τυμβιωρύχος
ΟΔΟΣ δὲ ἐφλέχη τῇ φλογὶ Μιστριώτείου ἐρωτος,
διδάσκων δὲ ἐτραυλίζεις ὡς νεοσσός ἀπτέρωτος,
συνάζων δὲ τοὺς μαθητάς, τούτεστιν ἐνα μόνον,
τὴν γλωσσάν του ἐκάρφωνε ἐπὶ τῆς τῶν προγόνων.

ΠΑΣΑ ἡ φύσις ἐπὶ αὐτοῖς πυρέσσουσα ἐσκίτα
κ' ἔνας γιατρὸς τὴν ἔτριβε μ' ἴωδια καὶ σπίτα.
ΡΗΤΟΡΕΣ δὲ πολύφθισγοι πλὴν τοῦ Καιτιλοπού
ἢ Περπιρῆς καὶ δὲ Πανᾶς ἐτρώγανε λατπά.
Αὐτὸς δὲ δὲ Καταλοιπᾶς, ἥγουν ἐ Ληλαδής,
ΣΩΣΑΙ τὸν κόσμο βουληθείς,
ώς **ΤΟΙΧΟΣ** ἐτοιμόρροπος διδρεις αἰσχρὰς ἐσάλιζε
καὶ τὰ χαρτιὰ ἐρρύπανε καὶ τὸν κοσμάκη ἔχλιζε.

Χαῖρε, ω καθαρεύουσα, ἐμοὶ φίλον ἤτορ,
ποὺ μ' ἔκαμες ν' ἀναδειχθῶ στὰ γερατεῖα μου ρήτωρ,
ἡ — καθὼς λὲν οἱ μαλλιαροί, τὰ θυνικὰ σιχάματα —
«τώρα δὲ στὰ γεράματα νὰ μάθω ὁ γέρος γράμματα.
Χαῖρε ποὺ μὲ ἥξωσες μπογιάς καὶ πασαλείμματος
κ' ἐσχάτως μὲ κατέστησες γελοίον ἀπὸ βήματος,
κ' ἐπὶ σειρὰν δεκχεπτὰ ἐτῶν ἐνδεξεπτάτων,
στὸν Βερναρδάκην νὰ κρατῶ ἀντιγράφας δρυμάτων.
Χαῖρε ποὺ στὴν περίφημον διάλεξην ἐκείνην
ξουριάσας ἐπελάγωσα εἰς σύγχυσιν καὶ δίνην,
καὶ μετὰ τόσο σάλιασμα καὶ ἔρεχομα καὶ λόγια,
δὲν ἥξερα τὶ ἔλεγα κ' ἔμουν γιὰ διαιρολόγια.
Χαῖρε ποὺ ἔμουν πιτηρίς τὸ πάλαι ἐμπνευσμένος,
ἐσχάτως πλὴν κατήγησα μπακάλης ἐπεσμένος,
κι ἀγοραστὴ δὲ θαύρισκα γιὰ τοὺς μπαταλαμάδες μου
καὶ θάσιναν ἐξάπαντος αἱ φωτειναὶ λαμπάδες μου,
δὲν δὲ μὲ ὑπεστήριξε τὴ φίλη «Ἀρμονία»
νὰ δέσουμε τοὺς διψηλούς τοῦ κόσμου μὲ πανία.
Χαῖρε ποὺ ἥρθε δὲ ὥρα μου τὴν λεοντῆν γὰρ ρίζω
καὶ τὸν ὑπὸ τὴν λεοντῆν κρυπτόμενον νὰ δείξω.
Χαῖρε ποὺ μπρὸς στὰ κάλλη μου ὁ φρίνος σιωπᾷ
καὶ τὰ λοιπὰ καὶ δηλαδῆ καὶ δηλαδῆ καὶ τὰ λοιπά.

ΥΜΝΟΣ ἡττάται, βρὲ παιδιά, συγεκταθῆναι σπεύδων
κι δὲ Λάσσαρης ἐγείρεται δὲ ἄχρι νῦν καθεύδων
κι δὲ Ηονηρίδης ἀλλεται, δὲ **ΦΩΤΟΔΟΧΟΣ** λάμπα
ΧΑΡΙΝ διδοὺς ἀπόνγρον καὶ φῶτα σπειρον τέλλαπα.
ΨΑΛΛΟΝΤΕΣ δὲ κιέρχομενοι συλλήγεδην κατέθεσα
διδρεις κλεινὰς ἐξέχεον ἐν Δίσαι τε κ' Ἐώχ.

'**Ω ΜΗΤΡΙΓΑ** πανύμνητος, τὴν σύγχυσιν ἡ υφέψασα
καὶ τὴν δρθήν τῶν τέκνων σουτὴν κρίσιν διαστρέψασα
δέξει ἡμᾶς εὐπρόσεκτος τὸ κλέος σου διψῶντας
καὶ μ' ἀλληλούγια πολλὰ τὸν ὄμνον τελευτῶντας.